

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/48505,Spot-wideo-odnowiony-portal-IPN-Marzec-68-oraz-prezentacja-na-temat-filmow-operacyjnych.html>
19.04.2024, 03:21

Spot wideo, odnowiony portal IPN „Marzec '68” oraz prezentacja na temat filmów operacyjnych o Marcu '68 - konferencja 7 marca 2018

- To był bunt młodego pokolenia przeciwko władzy komunistycznej - mówił o masowych protestach Polaków sprzed 50 lat prezes IPN dr Jarosław Szarek, który wziął udział w konferencji w Centrum Edukacyjnym IPN, poświęconej działaniom Instytutu z okazji 50. rocznicy wydarzeń Marca '68.

Jak przypomniał prezes IPN, w marcu 1968 r. protestowano w wielu miastach Polski, także tam, gdzie nie funkcjonowały żadne ośrodki akademickie. Wolności i zniesienia cenzury domagali się bowiem nie tylko studenci, ale także młodzi robotnicy czy uczniowie szkół średnich.

- Marzec '68 to jeden z tych polskich miesięcy, których skutkiem - po kilkunastu latach - był Sierpień '80 (...). To była walka o wolność, przeciwko której władza wykorzystwała cały aparat represji - podkreślił dr Szarek.

Wstępem do Marca '68 były wydarzenia z końca stycznia 1968 r., kiedy to władze zdecydowały o zdjęciu z afisza Teatru Narodowego spektaklu „Dziady” w reżyserii Kazimierza Dejmka. - Młodzież przychodząca na przedstawienie biła brawa, gdy mieliśmy do czynienia z kwestiami antycarskimi, antyrosyjskimi - przypomniał prezes IPN dodając, że władza komunistyczna jednoznacznie odczytywała wspomniane reakcje jako antysowieckie.

Jak zauważył, Marzec '68 był etapem na polskiej drodze do wolności, gdyż m.in. oznaczał „koniec złudzeń, że PZPR może być reformowalna”.

- Wielkiej kampanii przeciw polskiej inteligencji towarzyszyła potężna propagandowa akcja antysemicka - mówił dr Szarek. Tłumaczył, że władza komunistyczna wykorzystwała ówczesny konflikt izraelsko-arabski, aby wyrzucić z Polski zmusić do wyjazdu z kraju co najmniej 15 tysięcy osób, obywateli PRL. - Ci ludzie byli wyrzuceni z Polski, mogli wyjechać

tylko w jedną stronę. To był często wyjazd na zawsze – przypominał prezes IPN.

Za tym wszystkim stała władza komunistyczna, która – co jest kolejnym ważnym aspektem Marca '68 – pogrążyła się w potężnym kryzysie wewnętrznym. – Kilka miesięcy później ta sama władza zdławiła wolnościowe aspiracje Czechów i Słowaków w czasie Praskiej Wiosny, a dwa lata później – w Grudniu '70 – strzelała do polskich robotników na Wybrzeżu – przypominał prezes Instytutu.

Zaprotestował też przeciwko porównaniom sytuacji sprzed 50 lat z obecną sytuacją społeczno-polityczną w Polsce. – To są sytuacje nieporównywalne. W czasie Marca '68 za słowa krytyki pod adresem władz można było zostać pobitym przez „nieznanych sprawców”, a za napisanie utworu literackiego (jak poeta Janusz Szpotański), trafić na trzy lata do więzienia... – tłumaczył dr Szarek.

W Centrum Edukacyjnym IPN w Warszawie pokazano najnowszy spot Instytutu poświęcony 50. rocznicy Marca '68 oraz przedstawiono portal internetowy – marzec1968.pl. Funkcjonujący od 2008 r. serwis został wzbogacony o nowe treści: dokumenty, zdjęcia, grafiki, materiały edukacyjne oraz teksty historyczne. Ponadto zaprezentowano publikacje IPN oraz filmy operacyjne Służby Bezpieczeństwa na temat Marca '68, które znajdują się w zasobie Archiwum IPN.

Uczestnicy konferencji mogli też obejrzeć tablicę wykonaną przez komunistów w 1947 r. z żydowskiej macewy, a następnie wykorzystaną do działań propagandowych. Tablica pochodzi z miejscowości Dubie pod Krakowem i została zdjęta w 2017 r. ramach dekomunizacji przestrzeni publicznej, prowadzonej przez krakowski oddział IPN.

<http://marzec1968.pl/>